

Haber-Yorum

Şanghay İşbirliği Örgütü: Güvenlik Maskesi Altında Oynanan Jeopolitik Bir Oyundur

Haber:

Şanghay İşbirliği Örgütü Devlet Başkanları Konseyi toplantısı, 31 Ağustos ve 1 Eylül tarihlerinde Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te gerçekleştirildi. Bu yıl, örgütün kuruluşunun yirmi beşinci yıldönümüne denk geldi. Zirveye Özbekistan, Rusya ve Çin başkanları ile diğer üye ülkelerin başkanları, gözlemci ülkeler ve diyalog ortaklarının temsilcileri katıldı. Gündem maddeleri; bölgesel güvenlik konularını, terör ve aşırılıkla mücadeleyi, ekonomik işbirliğini, ulaşım ve lojistik koridorlarını, ulusal para birimleriyle yapılan finansal işlemlerin kapsamının genişletilmesi ile Afganistan'daki durumu kapsamaktadır.

Yorum:

Şanghay İşbirliği Örgütü, 2001 yılında Rusya, Çin, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan'ın katılımıyla kurulmuştur. Özbekistan'ın katılımı; bölgesel güvenlik gereksinimleri, Afganistan faktörü ve Rusya ile Çin ile ilişkilerin pekiştirilmesi arzusuyla gerçekleşmiştir.

Daha sonra, örgütün terörle mücadele bölgesel yapısının merkezi Taşkent olarak belirlenmiş ve terörizm, ayrılıkçılık ve aşırıcılıkla mücadelede iş birliğinin temel mekanizmalarından biri haline gelmiştir. Tabii ki bu, tiran Kerimov'un İslam'a karşı düşmanlığından kaynaklanan bir girişimdi. Kerimov'un 1999 yılında, sadece **Hizb-ut Tahrir**'e mensup oldukları için Özbekistan'ın en hayırlı ve en muhlis gençlerini terörle suçladığını, onları gözüaltına alıp hapishanelere attığını ve burada maruz kaldıkları vahşi işkencenin, onlardan bazılarının şehit olmasına yol açtığını da belirtmek gerekir. Onlardan hâlâ hayatta kalanlar, 27 yıldır Özbekistan zindanlarında çürümeye devam ediyor!

Örgütün tüzüğünde yer alan işbirliğinin ana eksenlerinden biri olan “terörle mücadele” sloganı, şu soruyu akla getiriyor: Bu slogan, kime karşıdır ve kimin lehine bir araya getirmektedir?! “Terörizm ve aşırılıkla mücadele” terimleri, gerçekten şiddeti durdurmak için mi kullanılıyor, yoksa Müslüman halkların dini ve siyasi beklentilerini kısıtlamak için siyasi araçlara mı dönüşmüştür? Oysa gerçekten terörle mücadele etmek için çalışan biri varsa, o halde üç yıldır Gazze'de katliamlar işleyen Yahudi varlığıyla ve ona silah tedarik eden 51 ülkeyle savaşınsın!

Doğu Türkistan'da güvenlik ve radikalleşmeyle mücadele gerekçesi altında Uygur Müslümanlarının dini ve sosyal haklarını ihlal eden politikalara yönelik uluslararası eleştirilerin gölgesinde bu sorular daha da aciliyet kazanmaktadır. Buna rağmen Çin'in, gözüaltı kamplarında ve hatta evlerinin içinde Uygur Müslümanlarına uyguladığı zulme karşı kimse ciddi önlemler almıyor!

Ayrıca Özbekistan'ın 2001 yılında Şanghay İşbirliği Örgütü'ne katılması, bu jeopolitik denge politikasıyla bağlantılıydı; zira Kerimov, Rusya ve Çin ile işbirliğini güçlendirdiği bir zamanda Batı ile ilişkilerinde de manevra yapmaya çalışmıştı. Bununla birlikte örgüte şu anda üye olan ülkelerin çoğu Amerika'ya boyun eğmiştir; bu nedenle Şanghay İşbirliği Örgütü'nün yalnızca Rusya ve Çin'in oluşturduğu bir ittifak olduğu şeklindeki basit bir tanım, tam olarak gerçeği yansıtmamaktadır.

Ekonomik entegrasyon alanında ise örgüt, bugün ulaşım, ticaret, yatırım ve enerji koridorlarını güçlendirmeye ve ulusal para birimleriyle yapılan finansal işlemleri genişletmeye çalışmaktadır. Bu projeler ekonomik fırsatlar açabilir ancak asıl soru şudur: Bunlar kimin lehine olacaktır? Bu işbirliği, Özbekistan ve bölgedeki diğer ülkelerin bağımsız ekonomik kapasitelerini güçlendiriyor mu, yoksa onları Rusya ve Çin gibi büyük ekonomik merkezlere daha da bağımlı bir hale mi getiriyor?!

Şanghay İşbirliği Örgütü'nün barış, güvenlik ve kalkınma konusundaki sloganlarını kabul etmeden önce, bunların pratikteki sonuçlarını değerlendirmek ve hangi çıkarlara hizmet ettiğini bilmek gerekir. Müslümanlar için ölçü, herhangi bir büyük gücün kucağına atılmak değildir; bilakis ölçü, İslam'ın adaleti, ümmetin maslahatı, insan onuru, Müslümanların şiarlarını ve haklarının korunması ve ülkenin servetlerinin muhafaza edilmesidir. Nitekim Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **“Zulmedenlere meyletmeyin; sonra size ateş dokunur (cehennemde yanarsınız).”** [Hud 113]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
İslam Ebu Halil - Özbekistan